

af danske Digtere. Michaëlis, Aakjær, Holstein o. s. v. skriver jo Festsange, og det er ikke aldeles sikkert, at de optrykkes i senere Samlinger; desuden optrykkes de maaske paa en anden Maade, end de i sin Tid er blevet trykt, og det har da ikke ringe Værdi, litterær Værdi, historisk Værdi, æstetisk Værdi, at de bevares.

Det Eksempel, som den højtærede Minister anførte, at en Historiker havde været paa det kongelige Bibliotek og ønsket en Viser, der var skrevet til en Fest for en Skomager i Næstved, der hed Hansen, og da der saa var præsenteret ham 48 Kapsler med Navnet Hansen, havde han opgivet Ævred — ogsaa dette Eksempel findes jo i Betænkningen — synes mig at oplyse noget helt andet, end Ministeren og Betænkningen mener det oplyser. Det oplyser for det første, at denne Historiker ikke har været meget ihærdig; det er en Mand, som ikke har kendt til virkelig videnskabelig Iver for at søge efter noget; hvis han havde det, vilde 48 Kapsler ikke have skræmt ham i den Grad, for historiske Undersøgelser kræver dog meget større Besvær end dette at eftersøge nogle Bind eller Kapsler med forskellige Viser — jeg ved for Resten ikke rigtig, hvor meget en Kapsel indeholder. Men dernæst viser Eksemplet, at Navnet Hansen er overmaade udbredt i den danske Befolkning. Det er jo saaledes, at omtrent 90 pCt. af Befolkningen lyder Navne som Hansen, Petersen, Jensen, Olsen, Rasmussen, Jørgensen, Christensen o. s. v., og naar man gaar ud fra et Navn som Hansen, er det da naturligt, at der findes en meget stor Litteratur derom. Disse Navne er jo saa udbredte, at vi i Øjeblikket har det Tilfælde, at dette Tings højtærede Formand og det andet Tings højtærede Formand begge kaldes ved det samme Navn; den ærede Ordfører for Venstre bærer ogsaa et Navn, der ender paa —sen, og selve Ministeriets Chef, den nuværende Statsminister, lyder Navnet Madsen; der er vel knyttet en Tilføjelse til, Navnet Mygdal, men denne er dog neppe saa oprindelig som Navnet Madsen. Hvis man skal finde Viser om Folk med Navnet Hansen, vil det ikke kunne undre en, at der er en forfærdelig Mængde. Men jeg kan aldeles ikke begribe, at Sange ikke katalogiseres under Digterens Navn. Hvis f. Eks. de tre Digtere, jeg har nævnt, Michaëlis, Aakjær, Holstein, har skrevet Sange om Folk, der hedder Hansen eller Madsen eller lignende, vilde det være meget nemt at finde, hvad man søgte, hvis disse Sange opførtes under Forfatterens

Navn. Det af Ministeren anførte Eksempel er, som sagt, ikke noget Bevis; det fører blot til, at der maa træffes et Skøn. Man kan ikke kassere alle Festsange, for de kan have stor Værdi. Det er jo saaledes, hvad jeg ogsaa tror, den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti var inde paa, at hvis man havde haft Smaatryk fra det 16de og det 17de Aarhundrede, vilde alle Bibliotekarer og alle Historikere være lykkelige. Det, at noget er et Smaatryk, beviser i og for sig ikke noget. At en Bog er en Foliant, gør den i Virkeligheden ikke mere vægtfuld, undtagen rent kvantitativt.

Jeg vilde derfor mene, at der burde nedsættes en Art Biblioteksraad, maaske bestaaende af de 3 Overbibliotekarer, som afgjorde alle saadanne Tilfælde, der kunde være tvivlsomme. Det kunde jo være, at et saadant Raad maatte have en Sekretær; men at man saaledes skulde have en Tjenestemand til, vilde jeg ikke anse for saa forfærdeligt, da der dog spares mange Penge ved dette Lovforslags Gennemførelse. Jeg tror ikke, at de 3 Overbibliotekarer kunde overkomme det alt sammen, men med en flink Sekretær vilde de kunne træffe deres Valg og deres Skøn, og saa vilde ogsaa dette Spørgsmaal om Tryksager, der kun skal afleveres paa Anfordring til de to Biblioteker, kunne afgøres i Almindelighed; derefter kunde Sagen jo indstilles til Ministeren, hvis man vilde have den Formalitet med, men jeg vilde ikke nære nogen Frygt for at overlade Spørgsmaalet til Bibliotekarerne selv.

Imidlertid, dette vedrører jo Spørgsmaalet om, hvad der kan undtages fra Afleveringspligten. Jeg indrømmer, at § 2 er lige saa slet skrevet som det øvrige Lovforslag. Der blandes Ting sammen, som ikke burde blandes sammen. Der er først Tale om, at efter en Indstilling til Undervisningsministeren kan visse Ting undtages. Jeg kommer til at benytte Ordet „Ting“, som anvendes i Lovforslaget, men jeg synes i Virkeligheden, at det er uheldigt, at Ordet „Ting“ benyttes, Ordet „Tryksager“ burde være benyttet ved denne Lejlighed. Der træffes en Afgørelse vedrørende Ting, der har, som det hedder i Lovforslaget, en „fortrolig, privat Karakter“ og er bestemt for en mindre Kreds. Om disse hedder det, at det kan forlanges, at de ikke skal kunne gøres tilgængelige før efter højst 100 Aars Forløb. Jeg ved ikke, hvad en „mindre Kreds“ egentlig betyder. Det er et Udtryk, der bruges meget almindeligt, men hvad sættes det egentlig i Forhold til? Sættes det i For-